

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/385/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112218475
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6112218475.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Jarmilou Jánošovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, v konaní právne zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému O. L., G.. XX.XX.XXXX, E..Č.. K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom ul. J. Bánika 2009/2, 960 01 Zvolen, IČO: 42 305 675, v konaní právne zast. JUDr. Vilimaom Glézlom, advokátom, so sídlom AK v Banskej Bystrici, Nemčianska 25, o zaplatenie 331,94 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 69,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 69,15 Eur od 06.06.2009 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

Súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.07.2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia 331,94 Eur s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty vyúčtovanej právnym predchodcom navrhovateľa - Slovak Telekom, a.s.

Súd vykonal vo veci dokazovanie a po oboznámení sa s písomnými vyjadreniami žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, Zmluvou o pripojení zo dňa 01.10.2007, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, Všeobecnými podmienkami a ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, zistil nasledovný skutkový stav:

Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou dňa 16.12.2011 medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 a navrhovateľom (BL Telecom debt, s.r.o.) postúpil Slovak Telekom, a.s. žalobcovi pohľadávku pod referenčným číslom X.XXXXXXXXXX, ktorá je predmetom tohto konania.

Žalobca tvrdil, že právny predchodca, Slovak Telekom, a.s., uzavrel so žalovaným Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Žalovaný

sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami.

Spolu s návrhom predložil žalobca súdu faktúru, vystavenú jeho právnym predchodcom, ktorou vyúčtoval žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur.

Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 23.08.2013 sa žalobca vyjadril k zmluvnej pokute. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 9Co 31/2012-157 zo dňa 19.03.2013. Uviedol, že zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka, ale ani z ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., či zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv nie je možné vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom. Súd môže označiť dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy. Nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná.

Žalobca ďalej uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému (dátové koncové zariadenie T-mobile modem Flarion za cenu 0,03 eur s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení bola 331,61 eur s DPH). Žalovaný tak nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že následným vypojením z prevádzky (pre nezaplatené poskytnutých služieb) porušil svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, kedy by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok. Neplnením záväzku viazanosti zo strany žalovaného vznikla na strane právneho predchodcu žalobcu škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou mobilného telefónu. Mal za to, že výška zmluvnej pokuty, ktorá závisí od hodnoty poskytnutých benefitov v čase uzavretia zmluvy, nie je neprijateľná, nakoľko nepresahuje výšku uvedenú v ust. § 3a ods. 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

V prípade, ak by aj súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné podľa neho zobrať do úvahy skutočnosť, že jeho právnemu predchodcovi bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého zariadenia. Právny predchodca žalobcu financoval mobilné zariadenie, ktoré si žalovaný sám vybral, poskytol mu toto zariadenie za výhodnejšiu úvodnú sumu (0,03 eur), pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy bola 331,61 eur, hodnota dotácie do kúpy koncového zariadenia právnym predchodcom žalobcu bola 331,57 eur. Súd by mu mal preto priznať zmluvnú pokutu minimálne do výšky spôsobenej skutočnej škody.

Žalobca ďalej súdu predložil zoznam neuhradených faktúr a históriu kontraktu. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok bola žalobcovi podstúpená len zmluvná pokuta, vyúčtovaná faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. Žalovaný však právnemu predchodcovi žalobcu neuhradil faktúry splatné v mesiacoch 11/2007 - 02/2008.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Oznámením doručeným súdu dňa 04.04.2013 do konania vstúpil na strane žalovaného vedľajší účastník. Podaním doručeným súdu dňa 03.06.2013 vedľajší účastník označil dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V spotrebiteľskej veci by nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník - spotrebiteľ. V predmetnom dojednaní bol žalobca (resp. jeho právny predchodca) oprávnený uplatniť si zmluvnú pokutu za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 06.12.2011, č.k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom

Krajského súdu v Prešove sp. tn. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2013 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Výrok právoplatného rozsudku, ktorým bola zmluvná podmienka určená za neprijateľnú je podľa § 153 ods. 4 OSP záväzný pre všetky orgány. Takáto zmluvná podmienka je teda absolútne neplatná a jej absolútna neplatnosť je následne záväzná aj pre konajúci súd v prejednávanej príhode. Obsah neprijateľnej zmluvnej podmienky pitom nemôže konajúci súd moderovať, keď už rozsudkom Súdneho dvora EÚ C-618/10 zo dňa 14.06.2012 bolo určené, že vnútroštátny súd nemôže meniť obsah nekalej podmienky uvedenej v spotrebiteľskej zmluve. Na základe uvedeného navrhol žalobca v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu trovy konania vo výške 78,7 eur.

K vedľajšiemu účastníkovi a jeho trovám sa vyjadril žalobca tak, že občianske združenie bolo založené za účelom ochrany spotrebiteľov má zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam už tým, v konaní nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu. Zámerom zákonodarcu podľa neho bolo umožniť týmto združeniam, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právnym zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi. Občianske združenia vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012 zo dňa 25.04.2012, podľa ktorého je súd povinný zaoberať sa účelnosťou trov vynaložených na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi (napr. Združeniu na ochranu spotrebiteľa HOOS bola dňa 29.02.2012 poskytnutá dotácia 4 000 Eur). Prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania by bola dvakrát hradená účasť vedľajšieho účastníka. Na základe uvedeného mal za to, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú účelne vynaložené.

Pokiaľ ide o samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania, uviedol, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, a strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Ďalej mal za to, že vedľajší účastník nepriniesol do konania žiadny prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby.

Podľa § 544 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Žalobca mal postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ) a na strane dlžníka vystupoval účastník, fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Súd preto posudzoval právny vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia OZ upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§52 a nasl. OZ).

Slovak Telekom, a.s. (právny predchodca žalobcu) dňa 01.10.2007 uzavrel so žalovaným Zmluvu o pripojení - služba Rýchly internet v zmysle zákona č. 610/2003 Z.z.. Žalobca si v tomto konaní uplatnil nárok na zmluvnú pokutu v zmysle bodu 1 písm. e/ zmluvy. Predmetom zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytovať službu uvedenú v tabuľke č. 1 (Rýchly internet 10) a záväzok žalovaného riadne a včas platiť cenu poskytnutých služieb. Zároveň sa dohodli na predaji zľavneného koncového zariadenia T-mobile modem. V zmluve bola dohodnutá 24 mesačná viazanosť, ktorá mala skončiť 01.10.2009. Z predloženého zoznamu neuhradených faktúr (č.l. 52 spisu) vyplýva, že žalovaný neuhradil faktúry splatné dňa 05.11.2007, 05.12.2007 a 05.02.2008, teda porušil svoju povinnosť platiť riadne a včas poskytnuté služby už na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Uvedené pohľadávky však právny predchodca žalobcovi nepostúpil. Dňa 30.04.2009 došlo k deaktivácii koncového zariadenia (položka 4. Deactive, č.l. 52 spisu) zo strany právneho predchodcu žalobcu, teda 5 mesiacov pred skončením viazanosti. Následne právny predchodca žalobcu vyúčtoval faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur. Na druhej strane faktúry je uvedené, že predchádzajúci stav účtu bol vo výške 120,06 Eur, teda voči žalovanému evidoval nedoplatok.

Nakoľko navrhovateľ nevzniesol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka, súd sa nezaoberal tvrdeniami o odbornosti pri poskytovaní ochrany spotrebiteľovi, účelu a prínosu jeho vstupu do konania a pod., nakoľko vstup do konania mu umožňuje priamo zákon a súd sa jeho vstupom do konania zaoberá len v prípade návrhu niektorého z účastníkov (§ 93 ods. 3 OSP).

Súd sa nestotožnil s tvrdeniami vedľajšieho účastníka, že ustanovenie o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a v prípade, že všeobecné súdy SR túto podmienku vyhlásili za neprijateľnú, je ňou viazaný. Ustanovenie § 53a OZ ustanovuje, že dodávateľ je povinný zdržať sa používania podmienky (voči všetkým spotrebiteľom), ktorú súd v spotrebiteľskej zmluve určil za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky.

Záväzné rozhodnutia pre súdy sú uvedené v ust. § 135 OSP, medzi tieto však rozhodnutia súdov, ktoré určili niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, zákonodarca nezaradil. Súd preto musí každú vec individuálne posúdiť a vyhodnotiť, či nie je niektorá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve neprijateľná. Pre platné dojednanie zmluvnej pokuty sa vyžaduje dodržanie písomnej formy a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia (§ 544 ods. 2 OZ). Zmluvná pokuta vo výške 331,94 eur (10 000 Sk) bola dojednaná pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo strany účastníka a následnej deaktivácie Služby. Súd ju považoval za platne uzavretú v zmysle § 544 OZ. Keďže medzi povinnosti žalovaného patrilo riadne a včasné uhrádzanie telekomunikačných služieb, žalobca, ako už bolo uvedené preukázal, že žalovaný túto povinnosť porušil a dňa 30.04.2009 došlo k deaktivácii. Vznikol mu nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Súd však v súlade s § 545a OZ znížil zmluvnú pokutu na sumu 69,15 Eur z dôvodu jej neprímeranosti k hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti. Žalovaný uzatvoril Zmluvu o pripojení dňa 01.10.2007 s viazanosťou na 24 mesiacov. Viazanosť žalovaného zmluvou mala uplynúť dňa 01.10.2009, nakoľko iný dodatok s dlhšou viazanosťou žalobca nepredložil. Zmluvná pokuta bola dohodnutá bez ohľadu na to, v ktorom štádiu zmluvného vzťahu došlo k porušeniu povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu a v akej výške (neuhradenia ceny služieb), došlo k neplneniu povinnosti zo strany žalovaného. Nakoľko k deaktivácii došlo dňa 30.04.2009, teda 5 mesiacov pred skončením viazanosti, súd priznal žalobcovi zmluvnú pokutu len za toto obdobie (na 1 mesiac dohodnutej viazanosti pripadala zmluvná pokuta vo výške 13,83 eur), teda vo výške 69,15 Eur.

Žalobca v prípade, že by súd neuznal jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, žiadal, aby ju súd priznal do výšky spôsobenej skutočnej škody, ktorá vznikla ako rozdiel medzi trhovou cenou zariadenia a jeho akciovou cenou. Súd však toto jeho podanie nemohol posúdiť ako eventuality alebo alternatívny petit, keďže žalobca sa naďalej domáha zmluvnej pokuty aj keď ako uviedol, do výšky škody, ktorá vznikla jeho právnenmu predchodcovi. Podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok žalobcovi bola postúpená pohľadávka voči žalovanému, ktorá pozostávala len zo zmluvnej pokuty. Na žalobcu nebola postúpená žiadna pohľadávka na náhradu škody. Žalobca si túto skutočnosť zrejme uvedomuje, nakoľko naďalej trval na zmluvnej pokute minimálne do výšky skutočne spôsobenej škody.

Z priznanej sumy súd žalobcovi priznal v zmysle § 517 ods. 2 OZ uplatnené úroky z omeškania tak ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Z nepriznanej časti zmluvnej pokuty súd žalobcovi nepriznal úroky z omeškania.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP. Žalobca ani odporca nemal vo veci plný, ale len čiastočný úspech. Výrok o náhrade trov sa týka aj vedľajšieho účastníka, ktorý vystupuje na strane žalovaného a má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Súd mu nepriznal uplatnenú náhradu trov konania, nakoľko účastník na strane ktorého vystupuje nebol úspešný v celom rozsahu a dôvodom čiastočného zamietnutia žaloby neboli vedľajším účastníkom tvrdené skutočnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.